

УДК 808.51:[32:316.658
DOI <https://doi.org/10.32782/fohium/2026.8.13>

ЖАНРОВІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ БРИТАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ ПЕРІОДУ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Олексій Ленартович

*аспірант кафедри прикладної лінгвістики,
Волинський національний університет імені Лесі Українки
ORCID ID 0009-0004-3073-3544
olexii12345@gmail.com*

Оксана Рогач

*кандидат філологічних наук, професор,
Волинський національний університет імені Лесі Українки
ORCID ID 0000-0002-5304-0837
oksanarog@vnu.edu.ua*

Ключові слова: *політичний дискурс, російсько-українська війна, когнітивно-комунікативний підхід, жанри політичної комунікації, фрейм-аналіз.*

Стаття присвячена дослідженню жанрових різновидів професійної політичної комунікації у британському політичному дискурсі періоду російської агресії проти України (24 лютого 2022 р. – лютий 2026 р.) з позицій когнітивно-комунікативного підходу. Метою роботи є визначення специфіки функціонування жанрів політичної комунікації, зокрема, урядової заяви, політичної промови, парламентських дебатів і дискусій, політичного інтерв'ю, агітаційної промови та дипломатичних документів як інструментів когнітивного моделювання реальності, промоції політики підтримки України та формування колективного нарративу про війну. На основі автентичних джерел (офіційні стенограми Hansard, урядові публікації на сайті GOV.UK, промови Бориса Джонсона, Ріші Сунака, Кіра Стармера, дипломатичні документи Британії в ООН, ОБСЄ та на зустрічах G7) встановлено, що британський політичний дискурс характеризується високим міжпартійним консенсусом, моральною чіткістю позицій та системною активацією когнітивних фреймів «незаконна та неспровокована агресія», «добро проти зла», «міжнародний порядок, заснований на правилах» vs «імперіалізм і тиранія». Такий нарратив формується і реалізується у різних жанрах політичної комунікації. Когнітивно-комунікативний підхід дозволив виявити, як саме ці жанри передають інформацію й активно конструюють реальність, активуючи фрейми моральної ясності та колективної солідарності. Доведено, що жанрові форми британської політичної комунікації практикуються як для інформування суспільства, так і виконують функції залучення у політичний процес, забезпечуючи стійку підтримку України, незалежно від змін у персональному складі уряду Великої Британії.

GENRE FEATURES OF MODERN BRITISH-UKRAINIAN PROFESSIONAL COMMUNICATION IN POLITICAL DISCOURSE OF THE PERIOD OF THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR

Oleksii Lenartovych

*Postgraduate Student at the Department of Applied Linguistics,
Lesia Ukrainka Volyn National University*

Oksana Rohach

*Candidate of Philological Sciences, Professor,
Lesia Ukrainka Volyn National University*

Key words: *political discourse, Russian-Ukrainian war, cognitive-communicative approach, genres of political communication, frame analysis.*

The article is devoted to the study of genre varieties of professional political communication in the British political discourse during the period of Russian aggression against Ukraine (February 24, 2022 – February 2026) from the standpoint of a cognitive-communicative approach. The aim of the work is to determine the specifics of the functioning of genres of political communication, in particular, government statements, political speeches, parliamentary debates and discussions, political interviews, campaign speeches and diplomatic documents as tools for cognitive modeling of reality, promotion of policies of support for Ukraine and the formation of a collective narrative about the war. Based on authentic sources (official Hansard transcripts, government publications on the GOV.UK website, speeches by Boris Johnson, Rishi Sunak, Keir Starmer, British diplomatic documents at the UN, OSCE and G7 meetings), it was established that British political discourse is characterized by high inter-party consensus, moral clarity of positions and systemic activation of cognitive frames “illegal and unprovoked aggression”, “good versus evil”, “rules-based international order” vs “imperialism and tyranny”. Such a narrative is formed and implemented in various genres of political communication. The cognitive-communicative approach made it possible to identify how these genres transmit information and actively construct reality, activating frames of moral clarity and collective solidarity. It is proven that genre forms of British political communication are practiced both to inform society and to perform the functions of involvement in the political process, ensuring stable support for Ukraine, regardless of changes in the personal composition of the British government.

Вступ. Сучасний етап розвитку політичної лінгвістики характеризується інтенсивною увагою до політичної комунікації як потужного інструменту впливу на громадську думку, формування міжнародної спільноти та конструювання когнітивних фреймів сприйняття глобальних конфліктів. У контексті повномасштабної російської агресії проти України (з 24 лютого 2022 р.) британсько-український політичний дискурс набуває особливого значення як один із ключових чинників консолідації західних союзників, легітимізації військової, економічної та дипломатичної підтримки Києва, а також створення стійкого образу війни як екзистенційної загрози для європейської та глобальної безпеки, де українська держава виконує роль захисного щита.

Попри значний обсяг різнопланової допомоги Великої Британії Україні, зокрема, запровадження санкцій проти країни агресора, постачання озброєння, гуманітарну підтримку України, комплексний когнітивно-комунікативний аналіз жанрових особливостей британської професійної політичної комунікації залишається недостатньо дослідженим. Це зумовлює вибір наукової проблеми: яким чином різні жанри політичної комунікації (політична промова, урядова заява, парламентські дебати тощо) активують когнітивні механізми, формують образ агресора та жертви й забезпечують стійкість проукраїнського нарративу в умовах зміни складу уряду Великої Британії (Б. Джонсон → Л. Трасс → Р. Сунак → К. Стармер). Розв'язання цієї проблеми дозволить не лише визначити специфіку

британського політичного дискурсу, а й виявити ефективність політичної комунікації у глобальному протистоянні російській агресії.

Матеріал і методи дослідження. Для проведення нашого дослідження було використано когнітивно-комунікативний підхід, а також методи когнітивної лінгвістики, фреймовий аналіз, дискурс- та контент-аналізи. Матеріалом дослідження слугували зразки політичного дискурсу з автентичних джерел (офіційні стенограми, урядові публікації), що забезпечує достовірність отриманих висновків.

Теоретичну основу вивчення політичної комунікації в українській науці заклали та розвинули Г. Г. Почепцов (політичні та інформаційні комунікації) (Почепцов, 1999), Л. І. Мацько (лінгвістична риторика політичної промови) (Мацько, 2006), К. С. Серажим (дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність) (Серажим, 2002), Л. П. Нагорна (політична лінгвістика та мовна політика) (Nahorna, 2016). Зарубіжні дослідження представлені роботами Т. ван Дейка (van Dijk, 2002), П. Чілтона (Chilton & Puyin, 1993) та Б. Макнейра (McNair, 2017), які акцентують увагу на фреймах, метафорах і стратегіях впливу в політичному дискурсі. Серед сучасних українських дослідників дискурсу можна виокремити І. Завальнюк та В. Богатько (Завальнюк, Богатько, 2023), яка аналізує стратегію самопрезентації в сучасному українському політичному дискурсі, акцентуючи на прагматичних аспектах мовленнєвої взаємодії політиків. Зарубіжні сучасні дослідники, як С. Хацісаввіду та Дж. Мартін (Hatzisavvidou & Martin, 2022), фокусуються на риторичних підходах до сучасних політичних студій, підкреслюючи інновації в мові під час криз.

Сучасні дослідження британського дискурсу щодо України (2022–2026 рр.) зосереджені переважно на окремих аспектах: еволюції промов Б. Джонсона та Р. Сунака, зміні відносин між Британією та Європейським союзом після початку повномасштабного вторгнення, семантичному наповненні концептів у британській політиці. Українські вчені аналізують ширший геополітичний контекст підтримки України, проте рідко застосовують когнітивно-комунікативний підхід саме до жанрового аналізу британської політичної комунікації. Ю. В. Крапива та Д. А. Крікун (Крапива, Крікун, 2019) запропонували типологічну матрицю параметрів політичної промови, яка може слугувати основою для подальшого когнітивно-комунікативного аналізу. Проте комплексного жанрового аналізу британського політичного дискурсу в умовах російсько-української війни з акцентом на когнітивні механізми конструювання реальності, не було

здійснено, що і визначає актуальність нашого дослідження.

Результати та обговорення. У британському політичному дискурсі періоду російської агресії проти України (від 24 лютого 2022 р. і донині) професійна політична комунікація набуває важливого значення у геополітичному масштабі і стає інструментом когнітивного моделювання реальності. Вона виступає засобом формування, активізації та координації суспільної підтримки, а також вербалізації загальноєвропейського нарративу про загрозу європейській безпеці. Згідно з когнітивно-комунікативним підходом (за працями Т. ван Дейка, П. Чілтона), жанри політичного дискурсу не є нейтральними формами передачі емоційних сенсів. Через активацію у суспільстві фреймів на кшталт «агресор і жертва», «свобода і тиранія», в котрих спостерігається метафоричне переосмислення подій та формування колективної ідентичності, здійснюється апеляція до емоцій цільової аудиторії. Контент-аналіз показує, що британський політичний дискурс вирізняється високим рівнем консенсусу між партіями, акцентом на моральній чи аморальній складовій конфлікту, історичними паралелями із Другою світовою війною та практичною спрямованістю на військову допомогу Україні. Водночас у ньому представлені теми доречності запровадження санкцій та необхідності дипломатичної ізоляції Росії, як країни-агресора.

Політична комунікація Великої Британії реалізується за допомогою низки жанрів, адаптованих до парламентської традиції, медіа-простору, дипломатичних практик та політичного контексту.

Урядова заява як жанр офіційного позиціонування – це формалізований, письмовий або усний документ, представлений від імені офіційних осіб, що фіксує офіційну позицію держави. Британські урядові заяви, які стосуються російсько-української війни, характеризуються лаконічністю, переконливістю та юридичною точністю. Яскравим прикладом є заява екс-прем'єр-міністра Великої Британії Бориса Джонсона від 24 лютого 2022 року «Prime Minister's address to the nation on the Russian invasion of Ukraine» (Johnson, 2022a). У ній російська агресія представлена як акт неспровокованого нападу, який не має жодного виправдання: *He has attacked a friendly country without any provocation and without any credible excuse*. Когнітивно-емоційний ефект досягається через позиціонування України як мирної і демократичної країни, що існувала в межах власної території, не проявляючи жодної агресії до сусідніх держав. Акцент робиться на масштабі вторгнення: *A vast*

invasion is underway by land by sea and by air, що підкреслює всю величину і трагічність ситуації. Заява поєднує констатацію фактів з обіцянкою дій: *Today in concert with our allies we will agree a massive package of economic sanctions designed in time to hobble the Russian economy*. Урядова заява Бориса Джонсона чітко визначила сторони конфлікту (нападника та жертву), акцентувала увагу на масштабності події, визначила подальші дії Британії в частині координації з країнами союзниками.

Подібні заяви регулярно оприлюднювалися Міністерством закордонних справ, Співдружності та розвитку. (Foreign, Commonwealth & Development Office, 2025). Наприклад, парламентська заява міністра закордонних справ Британії від 15 жовтня 2025 року про нові санкції проти російської нафти та газу підкреслює, що *aggression does not pay* і що *Putin will not win*, формуючи таким чином чіткість своєї позиції та політичні наміри. У ній також йдеться про те, що *we will continue to strip away the funding that fuels his war machine*, пояснюючи таким чином власні дії необхідністю знищення російської економіки.

Заява забезпечує комунікативну стабільність дискурсу через оприлюднення в парламенті, ЗМІ та дипломатичних документах і формує домінуючий фрейм «*rules-based international order*» (міжнародний порядок, заснований на правилах), який імпонує європейській спільноті та її системі цінностей.

Політична промова та виступи політиків у британсько-українському дискурсі – це риторично насичений жанр, призначений для емоційного впливу. Прикладом є промова Бориса Джонсона в Верховній Раді України 3 травня 2025 року «*Prime Minister Boris Johnson's address to the Ukrainian Parliament*» (Johnson, 2022b). Промова структурована за класичною риторичною схемою *exordium – narratio – peroration* (Quintilian, 1920). Вступне вітання виглядає наступним чином: *President Zelensky, Mr Chairman, members of the Verkhovna Rada. It is a big honour for me to address you at this crucial moment in history and I salute the courage...* Суть вступу у запропонованому прикладі встановлює етичний етос спікера (Борис Джонсон – це авторитет друга України) та налагодження емоційного контакту з аудиторією. Наступна частина, яка містить метафори та епітети, представляє опис кремлівської агресії: *Day after day missiles and bombs continue to rain on the innocent people of Ukraine... grotesque and illegal campaign*. Під час викладу матеріалу Борис Джонсон подає факти, пов'язані із військовими злочинами

російської федерації та жертвності українців, формуючи когнітивний фрейм «*жертва і агресор*». Заключна частина, кульмінація має в собі справедливі твердження про невід'ємне право українців на самозахист: *This is about the right of Ukrainians to protect themselves against Putin's violent and murderous aggression. It is about Ukraine's right to independence and national self-determination, against Putin's deranged imperialist revanchism... It is about good versus evil. And that is why Ukraine must win*. У підсумку свого виступу через низку антитез Борис Джонсон створює фрейми «*своїх проти чужих*», «*добра проти зла*», «*незалежності проти імперіалізму*», визначаючи позицію Великої Британії у цій війні на стороні правди.

Аналогічно, Ріші Сунак під час візиту до Києва 19 листопада 2022 року наголосив на довгостроковій солідарності з Україною: *The UK and our allies will continue to stand with Ukraine, as it fights to end this barbarous war and deliver a just peace* (Sunak, 2022a).

Варто звернути увагу на те, що у британському політичному дискурсі виступи політиків у Палаті громад часто переходять у гібридний жанр *statement + speech* (заява + промова), як, наприклад, у дебатах 22 лютого 2022 р., де лідер Лейбористської партії (до 5 липня 2024 року) Кір Стармер заявив наступне: *A war in Ukraine will be bloody, it will cost lives, and history will rightly scorn Putin as the aggressor* (Ukraine, Volume 709: debated on Tuesday 22 February 2022., 2022). Практичне значення такого структурування полягає в тому, що гібридний жанр дозволяє досягнути максимального когнітивно-комунікативного впливу на цільову аудиторію та модифікувати їхню вербальну і невербальну поведінку. Крім того, політичні промови, як правило, потрапляють в інформаційне поле, тому на їхнє прагматичне навантаження потрібно звертати особливу увагу. Згідно з типологічною матрицею, запропонованою Ю. В. Крапивою та Д. А. Крікун, політичну промову можна визначити, як «зв'язний потік мовлення, зазвичай, заздалегідь підготовлений мовцем для того, щоб передати інформацію аудиторії стосовно певної події в політичному житті» (Крапива, Крікун, 2019).

Для поглибленого когнітивно-комунікативного аналізу ми дещо модифікували цю матрицю, доповнивши її п'ятьма новими параметрами, а саме, когнітивними механізмами, риторичними стратегіями, контекстуальністю та інтертекстуальністю, а також прагматичним ефектом. Створена матриця складається з 11 параметрів та уможливорює типологізацію

жанру, розкриття механізмів конструювання реальності, визначення впливів на адресатів. Вона також дозволяє глибше структурувати і простежити формування британсько-українського політичного нарративу в умовах російської агресії. Прикладом здійсненого аналізу може слугувати таблиця 1.

Варто звернути увагу на те, що політичні дебати та дискусії в парламенті виступають динамічним жанром, що забезпечує публічну легітимізацію політики через обмін аргументами. У процесі політичних дебатів реалізується відстоювання власної позиції, заперечення чи нівелювання протилежних поглядів. У час російсько-української війни дебати британських політиків демонструють рідкісний міжпартійний консенсус, що забезпечує стратегію національної єдності і підтримки України. Аналіз стенограм засідань Верховної Ради України та Палати громад Великої Британії дає змогу виявити основні механізми конструювання реальності через мову. Яскравим прикладом слугує дискусія, яка виникла 25 лютого 2026 р. у четверті роковини повномасштабного вторгнення росії в Україну між міністром оборони Джоном Хілі (партія Лейбористів) та представниками інших партій, такими як Венді Мортон, Марі Ріммер, Джеймс МакКлірі та ін. стосовно оголошення нового пакету допомоги Україні в сумі 500 млн. фунтів. У результаті проведених обговорень, політики засудили російські воєнні злочини, погодили питання про фінансову допомогу, різко негативно оцінили викрадення

росіянами понад 20 000 українських дітей. Консерватор сер Роджер Гейл і лейбористи дійшли висновку, що жодна мирна угода не може передбачати територіальних поступок окупанту. Дискусія завершилася закликом до подальших санкцій і використання заморожених російських активів для відбудови України. З точки зору когнітивістики, дебати активують фрейми «колективна відповідальність» та «урок історії», посилюючи аргументацію через посилання на Статут ООН, Будапештський меморандум та Мінські угоди. Емоційна апеляція до людських страждань і повторення формули *Ukraine is fighting for our democracy* роблять нарратив стійким і переконливим для суспільства. Таким чином, навіть у 2026 році парламентські дискусії продовжують конструювати образ війни як екзистенційної загрози для всього європейського порядку.

Політичне інтерв'ю – це жанр, що поєднує спонтанність та контрольовану риторику, часто транслюється на у таких популярних та шанованих засобах масової інформації, як BBC, Sky News. Завдяки цьому жанру можна адаптувати нарратив до аудиторії, уточнювати позицію та відповідати на критику.

Борис Джонсон в інтерв'ю The Economist (12 травня 2022 р.) деталізував когнітивний фрейм «помилки Заходу», зазначивши наступне: *The biggest mistake was back in 2008 – when Ukraine was not taken into NATO* (Johnson, 2022c). В інтерв'ю BBC Newscast (лютий 2026 р.) він закликав до відправки «non-combat troops» у відносно безпечні регіони, наголосив, що українці

Таблиця 1

Модифікована типологічна матриця політичної промови

№	Параметр	Аналіз у дискурсі
1	Адресант (декларативний та виконавчий)	Декларативний автор – Борис Джонсон. Виконавчий автор – команда спічрайтерів прем'єр міністра Великої Британії на Downing Street № 10.
2	Адресат	Масовий: однодумці / опоненти / нейтрально налаштовані громадяни. Рівень: глобальний (Україна і країни союзники).
3	Спосіб реалізації	Усний виступ. Стенограма усного виступу.
4	Тип мовлення	Монологічний.
5	Функційне навантаження	Ритуальне з елементами орієнтаційного.
6	Комунікативна мета	Синтез інформаційної, оціночної та імперативної цілей.
7	Обсяг інформації	Вищий середнього.
8	Когнітивні механізми	Активізація фреймів «добро vs зла», «незалежність vs імперіалізму». Концептуальна метафора «gain of missiles» (ракетний дощ).
9	Риторичні стратегії	Історичні паралелі (Друга світова війна, Буча як «воєнні злочини»); емоційна апеляція (патос: героїзм українців, співчуття жертвам).
10	Контекстуальні параметри	Російське повномасштабне вторгнення 2022 року; візит до Києва.
11	Прагматичний ефект	Легітимізація санкцій і військової допомоги із посиланням на Будапештський меморандум і Статут ООН.

хочуть бути вільними, і жодне рішення, яке не враховує це, помилкове (Laura, 2026).

Ріші Сунак під час візитів до Києва (2022–2023 рр.) у своїх інтерв'ю постійно наголошував: «*We will maintain or even increase our military aid*» (Sunak, 2022b), емоційно переконуючи цільову аудиторію у небайдужості британців і готовності прийти на допомогу. Таким чином, інтерв'ю дозволяють гуманізувати політику, зробити її ближчою та зрозумілішою суспільству, пояснити офіційні позиції урядовців. На відміну від формальних урядових заяв, вони дають змогу вводити особисті елементи, наприклад, згадки про прямі розмови «*I spoke to President Zelenskyu this morning*», емоційні деталі та неформальний тон. Це створює ефект близькості та емпатії, оскільки політик постає не як віддалена офіційна інституція, а як жива людина, яка особисто переймається долею держави, у нашому конкретному випадку України. Когнітивно-комунікативний ефект полягає в особистій солідарності, що підвищує довіру аудиторії та посилює емоційну підтримку політики, спрямованої на розуміння і допомогу.

Щодо агітаційних промов, то вони менш поширені, але прослідковуються в контекстах лідерських перегонів чи загальних виборів. У цих промовах війна використовується для легітимізації лідерства та критики опонентів. На відміну від парламентських промов чи урядових заяв, агітаційна промова максимально персоналізована і в ній використовують актуальні події (у нашому випадку російську агресію) для посилення політичного іміджу і підняття авторитету. Через відсутність загальних виборів на початку повномасштабного вторгнення, агітаційна промова в британському дискурсі була менш поширена, проте яскраво проявилася в двох кампаніях: лідерських перегонах Консервативної партії (липень–вересень 2022 року) та загальних парламентських виборах 2024 року. Під час лідерських перегонів 2022 року Ліз Трасс активно використовувала тему України для легітимізації своєї жорсткої позиції. Вона постійно наголошувала на «*maximum support*» для Києва та критикувала суперника Ріші Сунака за нібито м'якість та недостатню рішучість у позиції щодо Росії. У своїх промовах і дебатах Ліз Трасс позиціонувала себе як «*freedom fighter*», заявляючи, що *We must not give in to those who want a deal which trades away Ukrainian land* (Truss, 2022). Кір Стармер, спочатку як лідер опозиції, а згодом як Прем'єр-міністр, у передвиборчих виступах 2024 р. системно повторював вираз *Labour will stand with Ukraine for as long as it takes*. Ця риторика

повторів створювала фрейми «*надпартійної відповідальності*» та «*моральної послідовності*», дозволяючи лейбористам позиціонувати себе як надійніших союзників України, порівняно з консерваторами.

Диференційними ознаками дипломатичних документів, у нашому випадку це ноти, заяви в ООН, ОБСЄ, G7, двосторонні угоди, виступають формальність, чітка структурованість, конвенційність, політична коректність та офіційність стилю. Їхній контент аналіз показує, що у контексті сучасної російсько-української війни акцент роблять на порушенні міжнародного права, недотриманні міжнародних норм, руйнуванні міжнародних кордонів та домовленостей, встановлених після Другої світової війни. У документах Integrated Review Refresh 2023 року агресія описана як така, що «*exploded into the full-blown invasion*». У документі «UK-Ukraine 100 Year Partnership Agreement» (One Hundred Year Partnership Agreement, 2025), що є стратегічною угодою між двома країнами на 100 років, формально закріплено найглибше та найдовгостроковіше партнерство між державами в історії. Це не військовий союз чи договір про взаємну оборону, а всеосяжна базова угода, що охоплює майже всі сфери міжнародної співпраці. Угода складається з 10 статей і містить чотири ключові блоки:

- Оборона та безпека, де зазначено спільне виробництво зброї, обмін технологіями, співпрацю в морській безпеці; підтримка України на шляху до НАТО, членство в якому виступає засобом гарантії її безпеки.

- Збільшення обсягів інвестицій, розширення торгівлі, співпраця в галузях цивільної інфраструктури і транспорту.

- Співпраця в енергетичному секторі з метою захисту незалежності України.

- Співробітництво у сферах науки, технологій, освіти, культури, юстиції та дотримання прав людини, боротьби з дезінформацією, притягнення Росії до відповідальності.

У цій угоді спостерігаємо чітку риторичку зобов'язання Великої Британії підтримувати Україну практично у всіх сферах життя і, що найголовніше, – це юридично зобов'язуючий документ, що закладає основу для найтривалішого стратегічного партнерства Великої Британії з Україною. Документи такого типу слугують юридичною основою для санкцій та військової допомоги, конструюючи когнітивні фрейми «непорушності кордонів» і «колективної безпеки».

Висновки. Жанрові різновиди британської політичної комунікації в період російської

агресії демонструють її високу адаптивність та різноманіття: від формальних урядових заяв та дипломатичних документів до емоційно насичених промов, дебатів, інтерв'ю, виступів. Когнітивно-комунікативна специфіка британського політичного дискурсу полягає в системному конструюванні фреймів моральності, історичної аналогії та практичної солідарності, що забезпечує стійку підтримку України попри зміни персонального складу уряду Великої Британії. Британсько-український політичний дискурс не лише інформує цільову аудиторію, але й сприяє координації дій союзників, формуючи глобальний наратив про війну як екзистенційну загрозу для демократії. Перспективою подальшого дослідження може бути порівняльний аналіз британського політичного дискурсу з дискурсами інших країн-союзників України, таких як США або Німеччина. Також актуальним є вивчення еволюції жанрових форм після завершення війни та їх впливу на постконфліктний наратив. Це дозволить глибше зрозуміти роль мови в геополітичних процесах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Завальнюк, І., Богатько, В. (2023). Стратегія самопрезентації сучасного українського політика: прагмалінгвістичний вимір. *Міжнародний філологічний журнал*, 14(1), 6–16. [https://doi.org/10.31548/philolog14\(1\).2023.01](https://doi.org/10.31548/philolog14(1).2023.01)
2. Крапива, Ю., Крікун, Д. (2019). Політична промова як різновид політичної комунікації. *Закарпатські філологічні студії*, 11(2), 42–45. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2019.11-2.7>
3. Мацько, Л.І., Мацько, О.М. (2006). Риторика: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів. *Вища школа*. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/550-ritorika-matsko-l-.html>
4. Почепцов, Г. (1999). Теорія комунікації. К.: Видавничий центр «Київський університет», 301.
5. Серажим К. (2002). Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність. *Київський національний університет ім. Тараса Шевченка*. 392.
6. Chilton, P., & Ilyin, M. (1993). Metaphor in political discourse: The case of the 'Common European House'. *Sage journal*, 4(1), 7–31. URL: <https://doi.org/10.1177/0957926593004001002>
7. Hatzisavvidou, S., & Martin, J. (2021). Introduction to the special issue: Rhetorical approaches to contemporary political studies. *Sage journal*, 42(2), 149–155. <https://doi.org/10.1177/02633957211050272>
8. Johnson, B. (2022a). Prime Minister's address to the nation on the Russian invasion of Ukraine: 24 February 2022. *GOV.UK*. URL: <https://www.gov.uk/government/speeches/prime-ministers-address-to-the-nation-on-the-russian-invasion-of-ukraine-24-february-2022>
9. Johnson, B. (2022b). Prime Minister Boris Johnson's address to the Ukrainian Parliament: 3 May 2022. *GOV.UK*. URL: <https://www.gov.uk/government/speeches/prime-minister-boris-johnsons-address-to-the-ukrainian-parliament-3-may-2022>
10. Johnson, B. (2022c). Boris Johnson on Europe and the war in Ukraine. *The Economist*. URL: <https://www.economist.com/britain/2022/05/12/boris-johnson-on-europe-and-the-war-in-ukraine>
11. Laura K. (2026). UK should send non-combat troops to Ukraine now, former PM Boris Johnson tells BBC. *BBC News*. URL: <https://www.bbc.com/news/articles/cp32n6vxqplo>
12. McNair, B. (2017). An introduction to political communication (6th ed.). *Routledge*. URL: <https://doi.org/10.4324/9781315750293>
13. Nahorna, L. (2016). Transition in language policy of Ukraine (1989–2014). *Academia.edu*. URL: https://www.academia.edu/23964396/Transition_in_language_policy_of_Ukraine_1989_2014
14. One Hundred Year Partnership Agreement between the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and Ukraine. (2025). *GOV.UK*. https://assets.publishing.service.gov.uk/media/67b871514ad141d9083533c4/CS_Ukraine_1.2025_One_Hundred_Year_Partnership_Agreement.pdf
15. Quintilian Institutio oratoria (Book IV, Chapter 1: The prooemium or exordium). *Penelope: University of Chicago*. URL: https://penelope.uchicago.edu/Thayer/E/Roman/Texts/Quintilian/Institutio_Oratoria/4A*.html
16. Sunak, R. (2022a). PM announces new air defence for Ukraine on first visit to Kyiv. *GOV.UK*. URL: <https://www.gov.uk/government/news/pm-announces-new-air-defence-for-ukraine-on-first-visit-to-kyiv>
17. Sunak, R. (2022b). PM speech to the Lord Mayor's Banquet: 28 November 2022. (2022). *GOV.UK*. URL: <https://www.gov.uk/government/speeches/pm-speech-to-the-lord-mayors-banquet-28-november-2022>
18. Truss, L. (2022). Liz Truss Conservative conference speech. *JUST Access*. URL: <https://www.justaccess.com/2022/11/28/liz-truss-conservative-conference-speech>

- just-access.org/transcript-of-truss-conservative-conference-speech/
19. Ukraine, Volume 709: debated on Tuesday 22 February 2022. (2022). *Hansard*. URL: [4F1C-4425-A304-4A168EC069EB/Ukraine](https://hansard.parliament.uk/commons/2022-02-22/debates/057FABBB-4F1C-4425-A304-4A168EC069EB/Ukraine)
20. Van Dijk, T. (2002). Political discourse and political cognition. *Discourses.org*. URL: <https://discourses.org/wp-content/uploads/2022/07/Teun-A.-van-Dijk-2002-Political-discourse-and-political-cognition.pdf>

Дата першого надходження статті до видання: 05.03.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 31.03.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 07.05.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)